

Maakuntatunnuksen käyttöoikeus PH TURVALLE

Päätös

Maakuntahallituksen 2.2.1998 tekemän päätöksen perusteella olen myöntänyt seuraavan maakuntatunnuksen käyttöluvan:

Päijät-Hämeen turvallisuus- ja valmiustoimikunta, PHTURVA, on Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen fasilitoima yhteistyöfoorumi. PHTURVAN tavoitteena on yhteen sovittaa Päijät-Hämäläisten organisaatioiden varautumisen suunnittelua ja järjestelyjä.

Niina Pautola-Mol
Maakuntajohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Lausunto luonnon virkistyskäytön strategiasta

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja luonnon virkistyskäytön strategiasta. Kansallinen luonnon virkistyskäytön strategia laaditaan nyt ensimmäistä kertaa Suomessa.

Päätös

Päijät-Hämeen liitto näkee tärkeänä, että luonnon virkistyskäytölle laaditaan strategiaa. Ulkoilun suosio on ollut kasvussa ja koronapandemia on entisestään korostanut lähivirkistysalueiden merkitystä. Lisääntyvät kävijämäärät lisäävät kulutusvaikutusta. Hyvällä reittisuunnittelulla ja kulun ohjaamisella voidaan hillitä kulutusvaikutusta ja ohjata virkistyskäyttöä herkimpien luontokohteiden ulkopuolelle.

Päijät-Hämeen liitto haluaa kiinnittää huomioita strategiassakin esiin nostettuun havaintoon virkistyskäytön edistämisen tyyppillisesti vaatimattomasta budjetoinnista. Myös reittien ylläpitoresursseihin liittyvät vastuukysymykset tulisi olla kunnissa selkeästi määritellyt. Lähivirkistysalueilla on tarvetta sekä luonnonmukaisesti polveileville poluille että esteettömille reiteille. Myös polkujuoksijoille ja maastopyöräilijöille soveltuvilla varsinaisen ylläpidon ulkopuolelle jääville poluille tulisi kunnissa määrittää selkeät reittien ylläpidosta (kaatuneiden puiden raivaus ym) vastaavat tahot.

On hyvä, että virkistyskäyttöstrategian toimintalinjauksissa on esitetty yhteistyön lisäämistä kuntien, maakuntien ja valtion välillä. Kuntarajat ylittävät retkeilyreitit ovat tärkeitä vetovoimatekijöitä, eikä reittien toteuttaminen onnistu ilman sujuvaa yhteistyötä. Tähän näkökulmaan liittyen tulisi myös harkita, olisiko virkistyskäyttöstrategiassa tarpeen esittää sujuvoittamiskeinoja myös yksityisten maanomistajien maille kohdentuvien sopimusten osalta.

Viherverkosto on yksi kolmesta oikeusvaikutteisesta teemosta maakuntakaavassa lausunnoilla olevan kaavoitus- ja rakennuslakiluonnoksen (KRL) mukaan. Uudet maankäytön alueet yhdyskuntarakenteessa tuottavat painetta virkistyskäytölle, mutta luonnoksen mukaan maakuntakaava ei enää ohjaisi yhdyskuntarakennetta. Päijät-Hämeen liiton näkemys mukaan KRL:n luoma suunnittelujärjestelmä on sekava erityisesti suurten kaupunkien alueella, jossa pääosa

Suomen rakentamisesta tapahtuu. Suunnittelu viherrakenteiden kytkeytyneisyyden, virkistysalueiden saavutettavuuden ja riittävyyden kannalta vaikeutuu, jos yhdyskuntarakennetta ei enää seudullisella tasolla ohjata. Päijät-Hämeen liiton näkemyksen mukaan maankäyttö- ja rakennuslain uudistus ei siten edistäisi luonnon virkistyskäyttöstrategian tavoitteita.

Lausunnon ovat valmistelleet erityisasiantuntija Kaisa Torri ja aluesuunnittelujohtaja Niina Ahlfors.

Niina Pautola-Mol
Maakuntajohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

**Päijät-Hämeen liiton lausunto Kestävän kasvun Häme 2022–2025
maakuntaohjelmaluonnoksesta**

Hämeen liiton maakuntahallitus päätti 27.9. kokouksessaan asettaa Kestävän kasvun Häme 2022–2025-
maakuntaohjelmaluonnoksen nähtäville ja lähettää sen
lausunnoille 28.9.-25.10.2021.

Linkki [ohjelmaluonnoksen sivuille.](#)

<https://www.hameenliitto.fi/elinvoima-ja-kehittaminen/kehittamisohjelmat/kestavan-kasvun-hame/>

Päätös

Päijät-Hämeen liiton lausuntona todetaan, että Hämeen Kestävän kasvun Häme 2022–2025 maakuntaohjelman luonnos kuvaa hyvin nykytilannetta ja Hämeen haasteita, joissa on paljon yhtäläisyyksiä Päijät-Hämeen kanssa. Väestömäärän pieni kasvu perustuu muuttovoittoon ja syntyvyyden lasku näkyy etenkin keskustaajamien ulkopuolella. Elinkeinoelämän tilannekuva on hyvin kuvattu ja kansainvälisen kasvun merkitys korostuu. Tulevaisuustarkastelua on tehty monipuolisesti. Seuraavat askelmerkit ja linjaukset on kirjoitettu tulevaisuuden mahdollisuuksia huomioiden kuten liikenteen sähköistyminen ja lisäkaistojen tarpeet raide- tai moottoritieyhteyksissä. Kestävän kasvun tulee perustua TKI-toimintaan ja sen vahvistamiseen yritysten ja palveluiden tuottajien tuottavuutta ja kilpailukykyä kehittäen. Kestävän kasvun haasteena on osaavan työvoiman puute. Kanta-Häme voi hyödyntää suunnitelmallisesti kasvukäytävien infraympäristöjä. Yhteisesti voidaan todeta, että valtatie 10 Forssan ja Hämeenlinnan kautta Lahteen valtatielle 12 ja kantatie 54 Forssasta Riihimäen kautta Lahteen täydentävät maakuntien liikenneinfraa. Keskeisiä kehittämiskohteita liikenneverkon osalta ja rataverkon osalta on Riihimäki-Lahti välin palvelutason kehittäminen. Työ- ja asumisympäristönä ei ole unohdettu maaseudun mahdollisuuksia pitää yllä monipuolista alkutuotantoa ja kyliä. Yksittäisten indikaattorien lisäksi on hyvä seurata ilmiöitä ja kokonaisuuksia eri aihepiireistä ja teemoista yhdessä toimijaverkoston kanssa. Ympäristön nykytilasta on laadittu tiivis kuvaus.

Niina Pautola-Mol
Maakuntajohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Viestinnän harjoittelijan palkkaaminen

Päijät-Hämeen liiton viestintä tukee maakunnan strategisten tavoitteiden saavuttamista vaikuttavalla viestinnällä. Viestinnällä pyritään avoimeen viestintään maakunnan liiton toiminnoista ja päätöksenteosta. Liiton viestintätehtävät ovat edunvalvonnan vastuualueella ja sairauslomien takia on tarkoituksenmukaista palkata viestinnän tueksi määräaikainen harjoittelija. Aiemmin palkattu harjoittelija on irtisanoutunut tehtävästään 21.10.2021.

Päätös

Olen palkannut Hanna Jämseniuksen viestinnän harjoittelijaksi 1.11–31.12.2021 väliseksi ajaksi. Työaika on 18 h 8 min/vko ja kokonaispalkka on 775 €/kk. Palkka maksetaan toimiston kustannuspaikalta.

Niina Pautola-Mol
Maakuntajohtaja

Päijät-Hämeen liiton lausunto Etelä-Karjalan maakuntaohjelman 2022-2025 luonnoksesta

Etelä-Karjalan maakuntahallitus pyytää lausuntoa maakuntaohjelmaluonnoksesta 2022–2025 ja sen ympäristöselostuksesta 31.10.2021 mennessä.

Kehittämisen painopisteet on maakuntaohjelmassa kiteytetty neljäksi kärkivalinnaksi:

Välittävä eKarjala (ÄES: Käyttäjälähtöiset hyvinvointipalvelut)

Yritteliäs eKarjala (ÄES: Uudistuva teollisuus ja yrittäjyys)

Ympäristövastuullinen eKarjala (ÄES: Vihreän siirtymän edelläkävijyys)

Vilkasliikkeinen eKarjala (ÄES: Elämystalouden vahvistaminen)

Ohjelmaa läpileikkaavia muutosvoimia ovat saavutettavuus, kansainvälisyys, digivoima ja kokeilukulttuuri.

[Linkki ohjelmaluonnokseen](#)

Päätös

Päijät-Hämeen liiton lausuntona voidaan todeta, että Etelä-Karjalan nykytila on kuvattu realistisesti. Skenaariotyötä on tehty huolella varautumissuunnitelmien. Väestön väheneminen ja ikääntyminen haastaa monia maakuntia. Osaamisella ja työllisyyden ylläpidolla on merkittävä vaikutus elinvoiman säilymisen kannalta. Kokeilukulttuuri on pienten maakuntien mahdollisuus kansainväliseen kehittämiseen kokeilu ympäristöjen, demonstrointien ja pilotointien kautta. Maakuntaohjelmassa on osuvasti otettu myös hyvinvoinnin ja monialaisesti terveyden kehittämiseen. Yhteistä kehittämispintaa Päijät-Hämeen kanssa tarjoavat LUT-yliopisto ja LAB-ammattikorkeakoulu, joiden avulla maakuntien TKI-toiminnalla voidaan tukea elinkeinoelämää ja kansainvälistymistä. Päijät-Häme näkee, että Saimaan kanavan ja ratojen liikennettä voidaan edelleen kehittää olemassa olevia rataverkkoja ja rajanylityspaikkoja hyödyntäen. Yhteistä luontoterveyttä voivat tarjota mm. Saimaan ja Salpausselän Geopark-kohteet. Hyvänä toimintatapana pideämme myös sitä, että vaikutusten arvioinnin yhteydessä on otettu näkyvästi huomioon YK:n kestävä kehityksen tavoitteet.

Niina Pautola-Mol
Maakuntajohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Päijät-Hämeen liiton lausunto Uusimaa-ohjelman 2022–2025 luonnoksesta

Uudenmaan maakuntahallitus päätti asettaa Uusimaa-ohjelman 2022–2025 ja sen ympäristöselostuksen luonnokset nähtäville 30 päivän ajaksi. Lausuntoaika alkaa 4. lokakuuta ja päättyy 3.11.2021. Uusimaa-ohjelma sisältää maakunnan kehittämisen painopisteet ja tavoitteet sekä välineet toteutukseen.

Ympäristöselostuksessa arvioidaan ohjelman vaikutuksia.

[Linkki ohjelmaluonnokseen](#)

Päätös

Päijät-Hämeen liiton lausuntona voidaan todeta, että Uusimaa-ohjelman visio vuodelle 2030 ”reilusti edellä” on sopivan kunniahimoinen suurelle maakunnalle. Painopisteet vievät eteenpäin ympäristöviisasta, menestyvää ja onnellisten Uttamaata. Päijät-Hämeellä on myös tavoitteena olla vuonna 2030 hiilineutraali maakunta, joten yhteistyöstä voi löytyä synergioita. Uusimaa on taloudellisessa kilpailukyvyssä maakuntien menestyjiä ja toivoisimme, että läheiset maakunnat löytävät Uudenmaan vahvasta TKI-roolista ja hyvästä työllisyysasteesta ratkaisuja yli maakuntarajojen.

Maankäyttö, rakennukset, liikenne sekä infrastruktuuri ovat muutoksen kohteena siirryttäessä kohti ilmastoneutraalia yhteiskuntaa. Olemassa olevaa infraa tulee kehittää ja välttää tehottomia ja ympäristölle haitallisia investointeja.

Rakentamisessa ja korjaamisessa toivomme yhteistyötä Lahden hiilineutraalin rakentamisen kehittämiskeskuksen kanssa.

Ohjelma korostaa puhtaan veden arvoa, jota vaalimme Päijät-Hämeessä Uudenmaan väestön juomavedeksi. Uskomme, että monissa ilmasto- ja kiertotaloustoimissa löydämme yhteisiä ratkaisuja.

Kannatamme myös vahvaa kokeilukulttuuria ja kansainvälistymistä ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Yhteiset kansainväliset toiminnot HKI EU officen kautta tuovat etuja kehittämiseen. Maakunnille yhteistä on myös osaamisen kehittäminen ja maahanmuuttajien työllistymisen tehostaminen. Kulttuurin harrastamisella ja liikunnalla on suuri vaikutus arjen hyvinvointiin ja terveyteen. Rahoituslähteitä on mietitty laajasti avuksi resurssointiin. Älykkään erikoistumisen valinnat ovat laaja-alaisia. Ympäristöselostus antaa hyvän kuvauksen laadinnasta ja arvioinnista.

Niina Pautola-Mol
Maakuntajohtaja

Päijät-Hämeen liitto

VIRANHALTIJAPÄÄTÖS

Maakuntajohtaja

28.10.2021

§ 68/2021

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Lausunto Lahden kaupungintalon suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla

Viite: HAMELY/404/2021

Hämeen ELY-keskus pyytää lausuntoa Lahden kaupunginmuseon/Päijät-Hämeen vastuumuseon tekemästä esityksestä Lahden kaupungintalon suojelemiseksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla.

Kaupungintalo on valmistunut vuonna 1912 ja se on Eliel Saarisen suunnittelema. Kaupungintalo käsittää hyvin säilyneen ja restauroidun rakennuksen lisäksi merkittäviä sisätiloja ja rakennukseen kiinteästi liittyvän puiston. Lahden kaupunginmuseo on selvittänyt kattavasti rakennuksen historian, kulttuurihistorialliset arvot sekä kohteen suojelu- ja kaavoitustiedot.

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014 alue on osoitettu maakuntakeskustatoimintojen alueena. Alueella on useita kulttuuriympäristö tai maisema-arvojen alueita sekä viheryhteystarpeita.

Kaupungintalo kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön käsittäen Ristinkirkon, kaupungintalon sekä niiden välittömän ympäristön, rakennusten välisen Mariankadun akselin sekä Kaupungintalon puiston ja Harjupuiston.

Kaupungintalo on myös osa kahta erillistä kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta maakunnallisesti arvokasta aluetta, Kaupungintalo ympäristöineen ja Mariankadun seremonia-akseli ja kauppatorin ympäristö.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuskannan suojelu palvelee pitkällä tähtäimellä koko seutua. On rikkaus, että rakennusperintömme käsittää monia historiallisia kerroksia.

Päätös

Päijät-Hämeen liitto pitää erittäin hyvänä Lahden kaupungintalon suojelua ja suojelumääräyksiä. Suojelu turvaa rakennuksen ja sen eri osien säilymisen.

Niina Ahlfors
Aluesuunnittelujohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

